

Datum
2020-06-17

Ert datum
2020-05-18

Socialdepartementet

ESV dnr
2020-00526

Er beteckning
S2020/04508/SF

Handläggare
Marcela Cohen Birman

Yttrande över Utredningen En trygg sjukförsäkring med människan i centrum

Ekonomistyrningsverket (ESV) tillstryker utredningens förslag om att så kallade behovsanställda ska få sin arbetsförmåga bedömd mot behovsanställningen om det kan antas att de skulle ha arbetat om de inte hade varit sjuka. ESV tillstryker också utredningens förslag om att partiell sjukskrivning ska kunna beviljas utifrån en annan förläggning av arbetstiden än att denna minskar i samma omfattning varje dag. ESV vill samtidigt framhäva vikten av att Försäkringskassan följer upp hur beviljandet av sjukpenning utvecklas för målgrupperna i fråga. I övrigt har ESV några synpunkter på utredningens finansieringsförslag.

ESV delar utredningens allmänna uppfattning om att bedömningsgrunden för rätt till sjukpenning inte bör skilja sig slumpmässigt åt mellan personer med liknande behovsanställningar. ESV förstår samtidigt svårigheten att definiera, ringa in och avgränsa målgruppen som i utredningen benämns *behovsanställda*.

Bedömningsgrunden som utredningen föreslår vilar på antagandet att personen skulle ha arbetat i behovsanställningen om hen inte hade varit sjuk, även om det inte kan bevisas. Regelverket blir således förmånligare för vissa personer i gruppen med behovsanställningar jämfört med nuvarande regelverk. Det finns enligt vår uppfattning alltid en risk att incitamenten till arbete kan påverkas på ett ofördelaktigt sätt när regelverk eller dess tillämpning görs mindre strikt. Det är därför särskilt viktigt att regelbundet följa upp hur rätten till sjukpenning bedöms för gruppen som enligt utredningens definition är behovsanställda. Antalet som beviljas sjukpenning i denna grupp bör utvecklas i en rimlig proportion till deras antal på arbetsmarknaden.

ESV ser principiellt positivt på att partiell sjukpenning ska kunna beviljas utifrån en mer flexibel förläggning av arbetstiden än vad som gäller i dag, givet att det inte försämrar möjligheterna till återgång i arbete. Utredningen lyfter samtidigt fram att Försäkringskassan ser en risk för att personer som får hela lediga dagar vid partiell sjukskrivning inrättar sitt liv efter det, vilket kan hindra deras återgång i arbete. Det är en risk som utredningen anser kan motverkas genom noggranna bedömningar av arbetsförmåga och uppföljningar. Vi delar den uppfattningen och anser därför att det är viktigt att kontinuerligt följa upp att regelverket inte bidrar till att personer fastnar i en partiell sjukskrivning.

Utredningen föreslår att finansieringen av de ökade utgifterna för sjukpenning sker genom en omfördelning av medel från anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader*. Förslaget grundar sig dels på att utgifterna för förmånen har ökat markant sedan införandet 2015, dels på att den är svår att kontrollera samt att det finns uppgifter som tyder på att det har skett felaktiga utbetalningar. Därutöver verkar inte förmånen vara fullt träffsäker. ESV har inga invändningar mot att medel omfördelas mellan eller inom utgiftsområdena. Däremot ställer vi oss tveksamma till att förslaget om finansiering förutsätter en översyn av anslaget som omfördelningen avser. Utgången av översynen kan gå i olika riktningar, vilket i värsta fall kan innebära att finansieringen av förslaget inte kan uppfyllas såsom utredningen avsett.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Marcela Cohen Birman har varit föredragande. I beredningen har också avdelningschef Bo Stoltz medverkat.

Datum: 2020-06-17

Underskrift

Clas Olsson

Namnförtydligande

Föredragande

Marcela Cohen Birman

Namnförtydligande